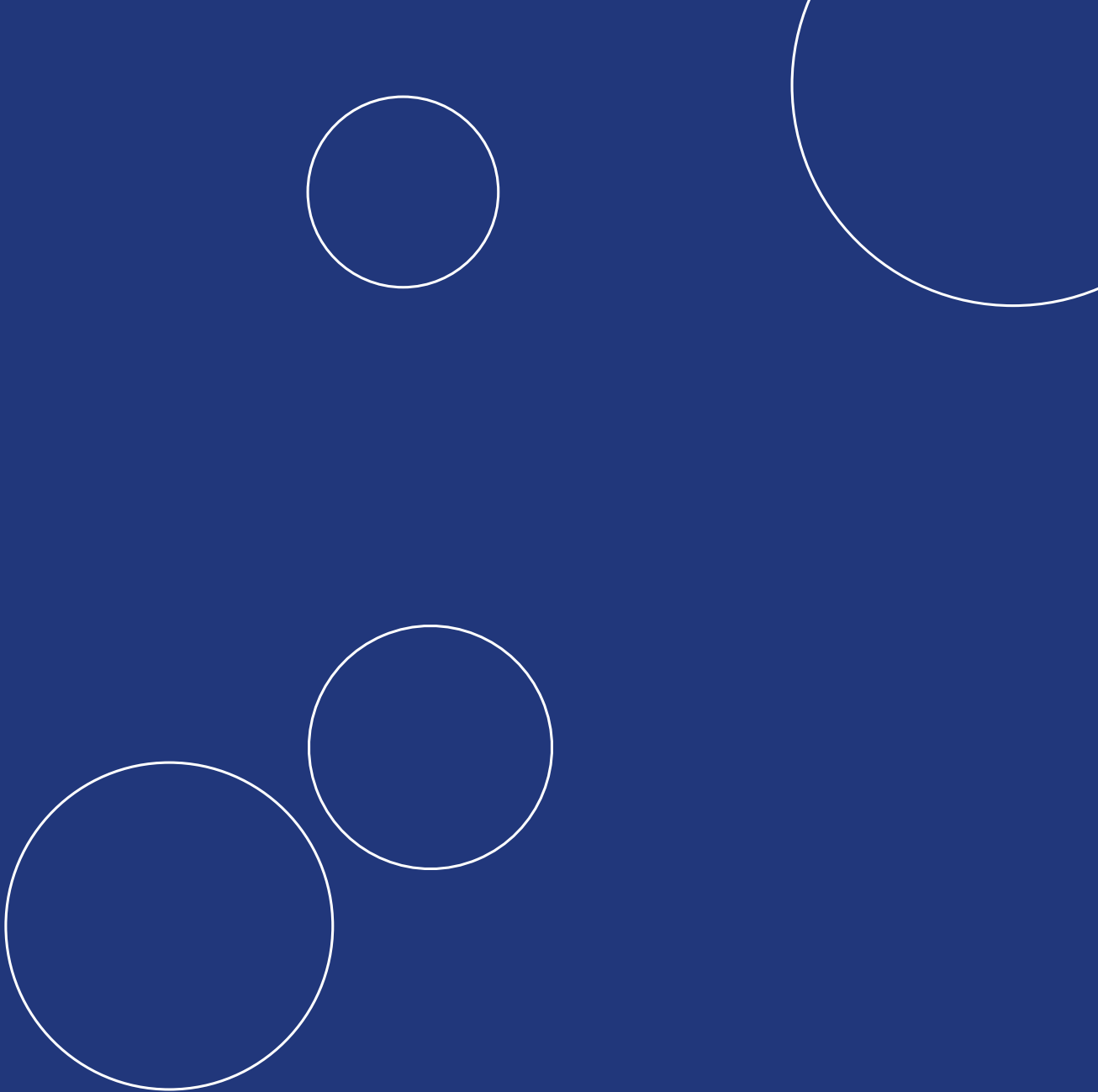

w a o m
g r t h f n j
gemeente | tytsjerksteradiel s b s e
e

geld gids

Helpt rondkomen
bij minder inkomen

Maart 2024

gemeente | tytsjerksteradiel

Deze geldgids helpt u om rond te komen van uw inkomen. Dat is vooral handig als u niet veel te besteden heeft. Leven zonder inkomen is lastig. Zit u (tijdelijk) zonder inkomsten, bijvoorbeeld omdat u geen werk heeft? Dan zorgt de overheid dat u toch nog een inkomen krijgt. De gemeente Tytsjerksteradiel kan u daarbij helpen.

Hoofdstuk 1

Het eerste hoofdstuk geeft veel informatie over werk en inkomen. Het vertelt bijvoorbeeld hoe en waar u een uitkering kunt aanvragen. Hoofdstuk 1 is duidelijk te herkennen aan de groene kleuren in de gids.

Hoofdstuk 2

Het tweede hoofdstuk geeft veel informatie over ondersteuning bij uw inkomen. Bijvoorbeeld over bijzondere bijstand, ziektekostenverzekering, individuele inkomenstoeslag en bijdrage Volwassenenfonds. Hoofdstuk 2 herkent u aan de oranje kleuren.

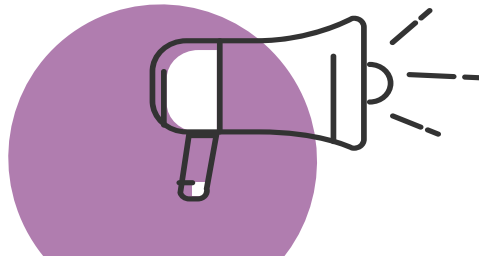

geldgids

De Geldgids is een uitgave van de gemeente Tytsjerksteradiel en helpt u om rond te komen van uw inkomen. De gids is met uiterste zorg samengesteld. Er kunnen geen rechten aan worden ontleend en wijzigingen zijn voorbehouden.

Hoofdstuk 3

Het derde hoofdstuk gaat over zorg, welzijn, wonen en werk. Er staat informatie in over zorgtoeslag, huurtoeslag en kinderbijslag. Maar ook hoe en waar u dat kunt aanvragen. Hoofdstuk 3 is herkenbaar aan de paarse kleuren.

Hoofdstuk 4

Het vierde hoofdstuk gaat over de voorzieningen die er allemaal in de gemeente zijn. U kunt daarbij denken aan de Voedselbank, Humanitas of de Vrijwilligerscentrale. Hoofdstuk 4 is te herkennen aan de blauwe kleuren.

Als lezen, schrijven en/of rekenen moeilijk voor u is

Lezen, schrijven en rekenen is niet voor iedereen vanzelfsprekend. In onze gemeente hebben ruim 4.500 inwoners zoveel moeite met lezen, schrijven en rekenen dat zij daar last van hebben tijdens hun dagelijkse activiteiten.

1

5

6

3

4

2

Heeft u moeite met de volgende onderwerpen?

- formulieren invullen (zorgtoeslag of belasting)
- straatnaamborden lezen, reizen met de trein of de bus
- voorlezen aan uw (klein)kinderen
- pinnen en digitaal betalen of werken met de computer

Vrijwilligers helpen mensen in het DigiTaalhuis bij het verbeteren van hun taalvaardigheid. Er is studiemateriaal beschikbaar en er staan computers met programma's die helpen om beter te leren lezen, schrijven en rekenen.

Hoe vraag ik hulp aan?

Voor meer informatie of taalondersteuning kunt u terecht bij DBieb, Schoolstraat 27 in Burgum, of via telefoonnummer (058) 234 77 77.

Dat geldt voor mij

Voor welke regelingen en toeslagen komt u in aanmerking?

Op de website www.datgeldtvoormij.nl/tytsjerksteradiel doet u eenvoudig en anoniem een check op welke regelingen u mogelijk recht heeft. De website biedt een totaaloverzicht van gemeentelijke regelingen, landelijke toeslagen en de mogelijkheid om zorgverzekeringen en energiecontracten te vergelijken. Op www.datgeldtvoormij.nl/tytsjerksteradiel doet u direct een aanvraag.

Hulp nodig?

Een adviesgesprek aanvragen is ook mogelijk. Een opgeleide vrijwilliger neemt met u door waar u mogelijk recht op heeft en kan direct een aanvraag met u doen. Neem hiervoor contact op met Humanitas via telefoonnummer 06 22 70 99 03 of e-mail ta.nof@humanitas.nl

Aantekeningen en belangrijke telefoonnummers

Na ieder hoofdstuk in de geldgids treft u een handige pagina aan. Daar is ruimte voor belangrijke telefoonnummers. Of bijvoorbeeld om de naam op te schrijven van de persoon waar u vaak contact mee heeft bij de gemeente Tytsjerksteradiel. Maak er gebruik van!

Gemeente Tytsjerksteradiel 14 0511

(Als dat niet lukt (0511) 46 0 86 0)

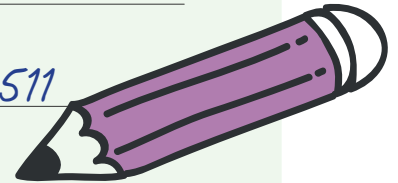

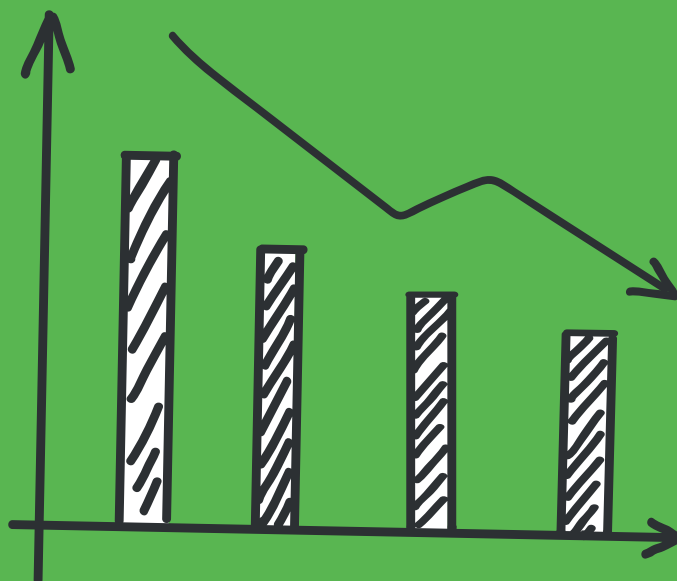

Hoofdstuk 1

Het eerste hoofdstuk geeft veel informatie over werk en inkomen. Het vertelt bijvoorbeeld hoe en waar u een uitkering kunt aanvragen.

WERK EN INKOMEN

Ik heb weinig inkomen en soms zelfs niet genoeg om van te leven

Leven zonder inkomen is lastig. Zit u (tijdelijk) zonder inkomsten, bijvoorbeeld omdat u geen werk heeft? Dan zorgt de overheid dat u toch nog een inkomen krijgt om van te leven. Dit heet sociale zekerheid.

Deze sociale zekerheid zorgt voor een 'sociaal minimum inkomen'.

Dit inkomen is er voor mensen die zelf geen inkomsten hebben. Bijvoorbeeld wanneer:

- iemand zonder werk raakt of ziek wordt
- de leeftijd bereikt om te stoppen met werken

Kan ik een werkloosheidsuitkering aanvragen?

Weet u dat u (gedeeltelijk) werkloos wordt? Dan is het verstandig om zo snel mogelijk een Werkloosheidsuitkering (WW-uitkering) aan te vragen. Dit doet u bij het UWV via www.werk.nl. Het UWV beslist binnen acht weken of u recht heeft op de werkloosheidsuitkering.

De WW is een tijdelijke uitkering tussen twee banen. Hiermee kunt u het verlies aan inkomen opvangen. Als u een WW-uitkering krijgt, heeft u rechten en plichten. Als de WW afloopt en u bent nog steeds werkloos dan krijgt u eventueel een uitkering van de gemeente. Wanneer de WW afloopt, hangt af van uw arbeidsverleden.

Meer informatie

Meer informatie hierover
leest u op www.werk.nl.

Kan ik een bijstandsuitkering aanvragen?

Een bijstandsuitkering is er voor mensen die:

- niet genoeg geld hebben om in hun dagelijks leven rond te kunnen komen en;
- ook niet in aanmerking komen voor een andere uitkering.

Met een bijstandsuitkering krijgt u geld om van te leven, totdat u weer betaald werk vindt, tenminste als dat kan. De gemeente helpt bij het vinden van geschikt werk. Ook zorgt de gemeente voor een uitkering als dat nodig is. Loopt uw recht op WW af en u heeft nog geen werk gevonden? Ook dan kunt u een bijstandsuitkering aanvragen.

Voor het krijgen van een bijstandsuitkering gelden een paar regels:

- u bent 18 jaar of ouder
- u woont niet illegaal in Nederland
- u kunt niet rondkomen van uw inkomen of vermogen (zie kader)
- woont u samen met iemand, zoals een echtgenoot of partner/broer/zus/vriend? Dan kan dat inkomen ook meetellen
- u zit niet in een huis van bewaring of gevangenis
- de gemeente biedt activiteiten aan om u te helpen een baan te vinden. U doet hier actief aan mee.

Wat is vermogen?

Het kan zijn dat u een eigen vermogen heeft, zoals spaargeld of een eigen woning. Dan moet u hiervan rondkomen. Een gedeelte van het vermogen wordt vrijgelaten. De precieze bedragen leest u op www.t-diel.nl/bijstandsnorm. De gemeente controleert dit.

Hoe vraag ik een bijstandsuitkering aan?

Via www.werk.nl vraagt u de bijstandsuitkering aan.

Het recht op bijstand gaat normaal gesproken in op de dag dat u bijstand aanvraagt. Voor jongeren onder 27 jaar geldt een wachttijd van 4 weken. Voor deze jongeren wordt ook onderzocht of er nog verdere scholingsmogelijkheden zijn. U kunt geen aanvraag voor een bijstandsuitkering doen met 'terugwerkende kracht'. U moet uw bijstandsuitkering op tijd aanvragen. Daar bent u zelf verantwoordelijk voor. De gemeente bepaalt of u recht heeft op bijstand. Daarnaast helpt de gemeente u bij het vinden van een geschikte baan.

Geldt dat voor mij?

Wilt u weten op welke regelingen en toeslagen u recht heeft? Ga naar de website www.datgeldtvoormij.nl/tytsjerksteradiel

Wat moet ik doen wanneer ik een uitkering krijg?

Het is natuurlijk fijn om financiële steun te krijgen wanneer dat nodig is. U krijgt niet zomaar een (bijstands)uitkering. U moet zich ook aan een aantal verplichtingen houden. In de brief die u van de gemeente krijgt staat precies wat de rechten en de plichten zijn. Deze brief noemen we de beschikking.

Bent u het niet eens met de inhoud van de beschikking? Dan kunt u binnen 6 weken na ontvangst van de beschikking een bezwaar indienen bij de gemeente, eventueel met behulp van het Formulierenloket. Voor meer informatie kijkt u op www.kearn.nl/vrijwillige-inzet-en-mantelzorg/papieren-brigade.

Het Formulierenloket

Bij Dbieb in Burgum is het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) te vinden. Het Formulierenloket van KEaRN is onderdeel van het IDO.

Tijdens een gratis inloopspreekuur (op dinsdagmiddag van 15.30 tot 17.30 uur) zitten vrijwilligers voor u klaar om te helpen bij het invullen van formulieren. Ook beantwoorden zij uw vragen of verwijzen zij u door. U hoeft geen afspraak te maken. Het inloopspreekuur is gratis.

Bij het IDO kunt u terecht met vragen over allerlei overheidszaken, zoals het aanvragen van toeslagen en uitkeringen, regelen van zorg, een rijbewijs aanvragen of werk zoeken. Voor eenvoudige vragen en doorverwijzen naar specialisten, kunt u iedere middag terecht bij de medewerkers van Dbieb.

Wat is een IOAW uitkering?

Bent u werkloos geworden na uw 50ste jaar? Dan is de IOAW er mogelijk voor u. IOAW staat voor: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers. Deze uitkering is alleen mogelijk als u niet genoeg inkomsten heeft om van te leven. Er wordt niet gekeken naar uw spaargeld of bezittingen.

U kunt een IOAW-uitkering krijgen als u:

- .....> geboren bent voor 1 januari 1965 en op of na uw 50ste werkloos bent geworden en langer dan 3 maanden een WW-uitkering kreeg
- .....> geen WW-uitkering meer kunt krijgen
- .....> geboren bent voor 1 januari 1965 en op of na uw 50ste een WGA-uitkering (werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten) kreeg, maar dat deze is gestopt omdat u nu minder dan 35% arbeidsongeschikt bent
- .....> te weinig inkomen heeft om van rond te komen.

Hoe vraag ik IOAW aan?

Een IOAW-uitkering vraagt u aan via www.werk.nl.

Voor de IOAW gelden ook verplichtingen. In de brief die u van de gemeente krijgt staat precies wat de rechten en de plichten zijn. Deze brief heet de beschikking.

Bent u het niet eens met de inhoud van de beschikking? Dan kunt u binnen 6 weken na ontvangst van de beschikking een bezwaar indienen bij de gemeente eventueel met behulp van het Formulierenloket (zie pagina 19). Voor meer informatie kijkt u op www.werk.nl.

Geldt dat voor mij?

Wilt u weten op welke regelingen en toeslagen u recht heeft? Ga naar de website www.datgeldtvoormij.nl/tytsjerksteradiel

Wat is een IOAZ uitkering?

De IOAZ is een werkloosheidsregeling voor oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen. Bent u een zelfstandig ondernemer die ouder is dan 55 jaar, maar u bent nog niet pensioengerechtigd? Dan kan de IOAZ u helpen als u moet stoppen met uw bedrijf omdat u niet meer genoeg verdient. Dit geldt ook voor uw meewerkende partner. U bent dan wel verplicht om naar werk te blijven zoeken en passend werk aan te nemen.

Let op!

Een IOAZ-uitkering kunt u alleen aanvragen vóórdat u met uw bedrijf stopt. Dus voordat uw bedrijf is uitgeschreven bij de Kamer van Koophandel. De IOAZ-uitkering is een aanvulling op uw inkomen. Bijvoorbeeld van een andere uitkering of uit loondienst. Uw inkomen wordt aangevuld tot bijstandsniveau.

Hoe vraag ik IOAZ aan?

Bureau Zelfstandigen Fryslân (BZF) regelt de IOAZ namens de gemeente Tytsjerksteradiel. Dit bureau zit in Leeuwarden. Bel eerst met Bureau Zelfstandigen Fryslân, voordat u met uw bedrijf stopt.

BZF belt u via telefoonnummer 14 058.

Mailen kan naar info@bureauzelfstandigenfryslan.nl.

In de brief die u van BZF krijgt staat precies wat de rechten en de plichten zijn. Dit is de beschikking.

Meer informatie vindt u op:

www.bureauzelfstandigenfryslan.nl

Kan ik hulp krijgen bij het opstarten van een bedrijf?

Bent u ondernemer of wilt u dat worden? De gemeente kan zelfstandig ondernemers helpen als zij (nog) niet genoeg met hun bedrijf verdienen. Dit kan bijvoorbeeld met een tijdelijke uitkering of met bedrijfskapitaal. Meestal is dit een lening. Ook zijn er mogelijkheden als u een bijstandsuitkering heeft en een bedrijf wilt beginnen. De gemeente laat dan eerst onderzoeken of het bedrijf toekomst heeft. Ook helpt de gemeente eventueel het bedrijf op te starten met een tijdelijke uitkering of met een klein startkapitaal.

Wilt u meer weten over financiële hulp bij een eigen bedrijf? Neem dan contact op met Bureau Zelfstandigen Fryslân (BZF). Bureau Zelfstandigen Fryslân belt u via telefoonnummer 14 058. Mailen kan naar info@bureauzelfstandigenfryslan.nl.

Wat gebeurt er als ik arbeidsongeschikt word?

U wilt er natuurlijk liever niet over nadenken, maar iedereen kan te maken krijgen met arbeidsongeschiktheid. U bent arbeidsongeschikt wanneer u werkzaamheden helemaal niet of voor een deel niet meer kunt doen. Dit kan gebeuren door ziekte of door een ongeluk. Arbeidsongeschiktheid heeft natuurlijk grote gevolgen voor uw financiële situatie.

Om mensen die arbeidsongeschikt raken te helpen is er een arbeidsongeschiktheidsuitkering. U kunt vragen om een arbeidsongeschiktheidsuitkering als u door een arts geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt wordt verklaard. Uiteindelijk beslist het UWV of u recht heeft op een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Het soort arbeidsongeschiktheidsuitkering hangt af van de mate van arbeidsongeschiktheid. Meer informatie over welke soorten arbeidsuitkeringen er zijn en wat hiervoor de precieze voorwaarden zijn leest u op www.uwv.nl.

Heb ik recht op een Wajong-uitkering?

Kunt u niet werken? En voldoet u aan de voorwaarden van een Wajong-uitkering? Dan komt u misschien hiervoor in aanmerking. Dit kan alleen als u op jonge leeftijd een ziekte of handicap heeft gekregen waardoor u nu en in de toekomst niet meer kunt werken. Meer informatie hierover leest u op www.uwv.nl.

Geldt dat voor mij?

Wilt u weten op welke regelingen en toeslagen u recht heeft? Ga naar de website www.datgeldtvoormij.nl/tytsjerksteradiel

Hoofdstuk 2

Het tweede hoofdstuk geeft veel informatie over ondersteuning bij uw inkomen. Bijvoorbeeld over bijzondere bijstand, ziektekostenverzekering, individuele inkomenstoeslag en de bijdrage Volwassenenfonds.

ONDERSTEUNING BIJ INKOMEN

Welke regelingen heeft de gemeente voor mensen met weinig inkomen in Tytsjerksteradiel?

Het kan gebeuren dat u naast het inkomen extra ondersteuning nodig heeft. Op uw verzoek onderzoeken wij wat er voor u nodig is. Daarbij kunnen een aantal regelingen worden ingezet. Deze regelingen komen op de volgende pagina's aan bod.

Hulp bij het aanvragen van de regelingen kunt u krijgen bij het Formulierenloket. Dat is een steunpunt in de bibliotheek waar u gratis advies krijgt. Meer informatie hierover leest u op www.kearn.nl/vrijwillige-inzet-en-mantelzorg/papieren-brigade.

Onverwachte hoge kosten betalen met de Bijzondere bijstand

Heeft u (ineens) bijzondere noodzakelijke kosten. Dus kosten die niet iedereen heeft. En heeft u daarvoor geen geld opzij kunnen zetten? Kunt u de kosten niet op een andere manier betalen of ergens anders vergoed krijgen? Zoals bijvoorbeeld bij uw zorgverzekering? Dan kunt u misschien bijzondere bijstand van de gemeente krijgen.

Bijzondere bijstand is er niet alleen voor mensen met een bijstandsuitkering. Bijzondere bijstand is er ook voor mensen met een hoger inkomen of vermogen. Maar het is dan misschien wel minder bijstand. U kunt niet voor alle kosten bijzondere bijstand aanvragen. U kunt geen bijzondere bijstand aanvragen voor normale kosten zoals dagelijkse boodschappen, huur en eten.

Ook meubels en elektrische apparaten worden in principe niet vergoed, omdat dit ook normale spullen zijn die iedereen nodig heeft.

De meest voorkomende soorten bijzondere kosten vindt u hieronder. Let op: dit zijn voorbeelden. Vraag de gemeente wat er mogelijk is in uw situatie.

Voorbeelden zijn:

- compensatie eigen risico zorgverzekering bij chronische ziekte of handicap
- meerkosten van maaltijdvoorziening
- kosten rechtsbijstand
- (tijdelijk) hoge woonkosten

Hoe vraag ik bijzondere bijstand aan?

Op www.t-diel.nl/bijzondere-bijstand vindt u meer informatie en het aanvraagformulier. U kunt ook contact met ons opnemen via telefoonnummer 14 0511.

Pas op: ook bij bijzondere bijstand is het belangrijk dat u op tijd aanvraagt, zodra u weet wat de kosten zijn. Over het algemeen heeft u hier twee maanden voor.

Individuele inkomenstoeslag ondersteunt bij een lang en laag inkomen

Heeft u sinds minimaal 3 jaar een laag inkomen, weinig vermogen en heeft u geen zicht op inkomensverbetering? Dan kunt u de individuele inkomenstoeslag aanvragen. U moet wel ouder zijn dan 21 jaar en jonger zijn dan de AOW-leeftijd. Het bedrag kunt u uitgeven aan alles wat u wilt.

Hoe vraag ik de individuele inkomenstoeslag aan?

Op www.t-diel.nl/individuele-inkomenstoeslag vindt u meer informatie, de voorwaarden en het aanvraagformulier. U kunt ook contact met ons opnemen via telefoonnummer 14 0511.

Meedoen aan sport en cultuur dankzij de bijdragen uit het Volwassenenfonds of Samen voor alle kinderen

Het Volwassenfonds is er voor inwoners van 18 jaar en ouder van Tytsjerksteradiel met een laag inkomen. De regeling zorgt ervoor dat u kunt meedoen aan sport en cultuur. Voor kinderen van 4 tot 18 jaar uit gezinnen met een laag inkomen is er Samen voor alle kinderen. Dit voeren Leergeld en Jeugdfonds Sport en Cultuur uit.

Hoe vraag ik de bijdragen aan?

Op www.t-diel.nl/volwassenenfonds-sport-en-cultuur vindt u meer informatie, de voorwaarden en het aanvraagformulier. U kunt ook contact met ons opnemen via telefoonnummer 14 0511. De bijdrage Samen voor alle kinderen gaat via www.samenvoorallekinderen.nl

Studeren dankzij de Individuele studietoeslag

Ben je 18 jaar of ouder en heb je een (arbeids) beperking? Dan is het vaak onmogelijk om een opleiding te combineren met een bijbaan. Dan moet je daardoor vaak meer lenen dan studenten zonder een beperking. Om een hoge studieschuld te voorkomen is er de individuele studietoeslag. De gemeente wil met deze regeling jonge mensen met een (arbeids)beperking stimuleren om te gaan studeren. Daarmee wordt de kans op een hoger inkomen groter.

Hoe vraag ik deze studietoeslag aan?

Op www.t-diel.nl/studietoeslag vindt u meer informatie en het aanvraagformulier. U kunt ook contact met ons opnemen via telefoonnummer 14 0511.

Goed verzekerd met de collectieve ziektekostenverzekering AV Frieso

Het is voor iedereen belangrijk om een goede ziektekostenverzekering te hebben. De AV Frieso is een 'collectieve' ziektekostenverzekering voor inwoners met een laag inkomen. De gemeente Tytsjerksteradiel heeft deze verzekering afgesloten bij De Friesland. De verzekering geeft een goede dekking en de gemeente betaalt mee aan de kosten.

Geldt dat voor mij?

Wilt u weten op welke regelingen en toeslagen u recht heeft? Ga naar de website www.datgeldtvoormij.nl/tytsjerksteradiel

De AV Frieso bestaat uit een basisverzekering én een aanvullende verzekering. In de AV Frieso Compleet zitten veel vergoedingen voor kosten die chronisch zieken en gehandicapten kunnen hebben. Hiervoor hoeft u dan geen bijzondere bijstand meer aan te vragen.

Als u niet AV Frieso verzekerd bent en de vergoeding had hier wel in gezeten, dan kunt u nog één keer een vergoeding krijgen uit de bijzondere bijstand. U heeft dan de tijd om u aan te melden voor de AV Frieso.

Hoe vraag ik de AV Frieso aan?

Op www.t-diel.nl/collectieve-ziektekostenverzekering-compleet vindt u meer informatie over het aanvragen. Dat gaat via de website www.gezondverzekerd.nl. U kunt ook contact met ons opnemen via telefoonnummer 14 0511.

Kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen

Moet u rondkomen van een laag inkomen of heeft u weinig vermogen? Kunt u de belastingen niet betalen? Dan kunt u kwijtschelding aanvragen voor de gemeentelijke belastingen en waterschapslasten. Dit doet u bij het Noordelijk Belastingkantoor in Groningen. Blijkt dat u recht heeft op kwijtschelding? Dan hoeft u deze belastingen niet te betalen. Als u hiervoor toestemming geeft, krijgt u ieder jaar automatisch kwijtschelding als uw omstandigheden nog hetzelfde zijn.

Hoe vraag ik kwijtschelding aan?

Op www.t-diel.nl/kwijtschelding-aanvragen vindt u meer informatie en de link naar het aanvraagformulier. U kunt ook bellen met het Noordelijk Belastingkantoor via telefoonnummer 0900 49 38 837.

Vergoeding kosten kinderopvang

De gemeente kan u extra geld geven als u geen werkgever heeft, maar toch gebruik moet maken van kinderopvang. Dit is bijvoorbeeld zo als u een uitkering heeft en een 'traject richting arbeidsmarkt' volgt door een opleiding. Of als u een vergunninghouder bent die een inburgeringstraject doet.

Is dit bij u het geval? Dan moet u eerst de Kinderopvangtoeslag bij de Belastingdienst aanvragen. Daarna krijgt u voor de kosten die u zelf moet betalen van de gemeente een tegemoetkoming.

Hoe vraag ik de vergoeding aan?

Op www.t-diel.nl/vergoeding-kosten-kinderopvang vindt u meer informatie en het aanvraagformulier. U kunt ook contact met ons opnemen via telefoonnummer 14 0511.

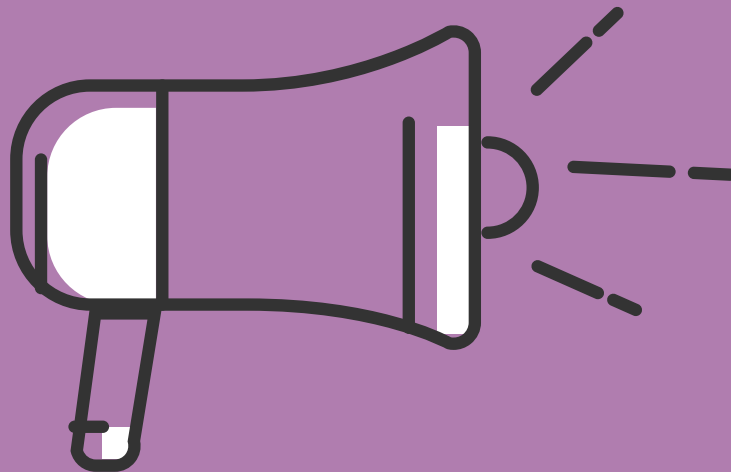

Hoofdstuk 3

Het derde hoofdstuk gaat over zorg, welzijn, wonen en werk. Er staat veel informatie in over zorgtoeslag, huurtoeslag en kinderbijslag. En ook hoe en waar u dat kunt aanvragen.

ZORG, WELZIJN WONEN EN WERK

Ik heb hulp nodig om zaken op orde te krijgen

Het kan zijn dat u vragen heeft over zorg, welzijn, wonen, werk, schulden of over de opvoeding van uw kinderen. Het gebiedsteam van de gemeente is ervoor om u hierbij te helpen.

Ook zijn er nog andere organisaties waar u toeslagen en budgetten aan kunt vragen. Al deze informatie vindt u op de volgende pagina's.

Geldt dat voor mij?

Wilt u weten op welke regelingen en toeslagen u recht heeft? Ga naar de website www.datgeldtvoormij.nl/tytsjerksteradiel

Welke vragen stel ik aan het gebiedsteam?

Aan het gebiedsteam stelt u al uw vragen over zorg, welzijn, wonen en werk. Heeft u bijvoorbeeld vragen over hulp in de huishouding, omgaan met een beperking, eenzaamheid, dagbesteding of over uw (te) lage inkomen? En of u daardoor misschien ergens voor in aanmerking komt? Vraag dan hulp aan het gebiedsteam.

Hoe kom ik in contact met het gebiedsteam?

Neem contact op met het gebiedsteam via telefoonnummer (0511) 460 767. Een sociaal werker maakt daarna een afspraak en komt bij u langs.

Tijdens het gesprek wordt uw (hulp)vraag besproken. Samen met de sociaal werker gaat u op zoek naar een oplossing die past bij uw situatie. Wat heeft u nodig? Wat kunt u zelf doen of met hulp van uw omgeving? Als het nodig is, zorgt het gebiedsteam ervoor dat u professionele ondersteuning krijgt, bijvoorbeeld via de Wmo. De sociaal werker van het gebiedsteam blijft uw aanspreekpunt zolang dat nodig is.

Als het gaat om vragen of problemen van kinderen van 0 tot 18 jaar kunt u ook bij het gebiedsteam terecht. Heeft u hulp of ondersteuning nodig op het gebied van opvoeden en opgroeien? Vraag dan ook hulp aan bij het gebiedsteam.

Wat heeft u nodig?

Wat kunt u zelf doen? Hoe kan uw omgeving u helpen? Als het nodig is, zorgt het gebiedsteam ervoor dat u professionele ondersteuning krijgt. De sociaal werker van het gebiedsteam blijft uw aanspreekpunt zolang dat nodig is.

De sociaal werkers van het gebiedsteam hebben contact met het consultatiebureau en andere organisaties in de dorpen. Ze stemmen de hulp binnen gezinnen met elkaar af en maken gebruik van elkaars deskundigheid. Meer informatie vindt u op www.t-diel.nl/jeugdgezondheidszorg

Onafhankelijke cliëntondersteuner

Soms heeft u als inwoner een (ondersteunings)vraag. Bijvoorbeeld over (langer) zelfstandig wonen en leven, zorg, opvoeding, hulpmiddelen, jeugdhulp, meedoen, welzijn, onderwijs of werk en inkomen. De onafhankelijk cliëntondersteuner kan u kosteloos helpen bij het vinden van de juiste zorg of ondersteuning.

De onafhankelijk cliëntondersteuner kan onder andere:

- .....> Helpen met uitzoeken wat uw vragen en wensen zijn en deze onder woorden brengen
- .....> Meegaan naar gesprekken
- .....> Helpen bij het zoeken naar de juiste informatie
- .....> Uitleggen hoe een aanvraag verloopt
- .....> Helpen bij het maken van uw keuzes
- .....> Meedenken en helpen zoeken naar oplossingen
- .....> Helpen als u problemen heeft met de zorg of ondersteuning die u krijgt

Binnen onze gemeente kunt u rechtstreeks contact opnemen met onderstaande organisaties voor onafhankelijke cliëntondersteuning. Zij helpen u gratis en onafhankelijk én verwijzen u door naar de juiste ondersteuning:

Mee Noord

E-mail: aanmeldpunt@meenoord.nl

Telefoon: 088 - 023 1100

Website: www.meenoord.nl

Stichting Clionn

E-mail: info@clionn.nl

Telefoon: 085 - 301 9712

Website: www.clionn.nl

Zorgbelang Fryslân

E-mail: adviespunt@zorgbelang-fryslan.nl

Telefoon: 085 - 483 2432

Website: www.zorgbelang-fryslan.nl

Ik heb geldproblemen, wat nu?

Geldproblemen zijn heel lastig. Misschien ligt u er zelfs wakker van. Als u contact opneemt met een sociaal werker van het gebiedsteam bekijkt deze samen met u wat er aan de hand is. Wacht niet te lang met hulp vragen. Hoe sneller u belt, des te beter de sociaal werker van het gebiedsteam u kan helpen.

Een paar oplossingen waarmee zij kunnen helpen zijn:

Vrijwilligers

Het gebiedsteam kan vrijwilligers inschakelen die u graag helpen om weer goed rond te komen.

Budgetbeheer

Budgetbeheer van de gemeente betekent dat iemand van de gemeente tijdelijk uw geldzaken regelt. U kunt dan niet bij uw geld komen. U krijgt geld voor boodschappen (leefgeld) en uw vaste lasten worden betaald.

Schuldhulpverlening

De schuldhulpverlener van de gemeente zet samen met u al uw schulden op een rijtje. Daarna probeert hij of zij uw schulden met de schuldeisers te regelen. Een schuldregeling duurt meestal 1,5 jaar. In die tijd lost u zoveel mogelijk schulden af. De rest wordt kwijtgescholden. U kunt daarna met een schone lei verder.

Hoe neem ik contact op met het gebiedsteam?

Neem contact op met het gebiedsteam via telefoonnummer (0511) 460 767. Een sociaal werker maakt daarna een afspraak en komt bij u langs.

Vergoedingen aanvragen bij andere organisaties

De Belastingdienst en de Sociale Verzekeringsbank (SVB) hebben een aantal regelingen waar u mogelijk gebruik van kunt maken. Hieronder zijn er een paar omschreven:

Huurtoeslag

Als u een woning huurt, kunt u mogelijk huurtoeslag krijgen. Dit regelt de Belastingdienst. Voor het krijgen van huurtoeslag mag u niet te veel verdienen. Ook mag de huur niet te hoog, maar ook niet te laag zijn. Maak een proefberekening op www.belastingdienst.nl. U vult uw situatie in en ziet dan of en hoeveel toeslag u krijgt. Daarna kunt u de toeslag meteen aanvragen.

Geldt dat voor mij?

Wilt u weten op welke regelingen en toeslagen u recht heeft? Ga naar de website www.datgeldtvoormij.nl/tytsjerksteradiel

Zorgtoeslag

Iedereen die in Nederland woont en 18 jaar of ouder is, moet een ziektekostenverzekering hebben. Een zorgverzekering is niet goedkoop. Daarom is er zorgtoeslag: een bijdrage van de overheid om de zorgverzekering betaalbaar te houden. Om zorgtoeslag te krijgen moet u in ieder geval een Nederlandse zorgverzekering hebben. Ook mag u niet te veel verdienen en mag uw vermogen niet te hoog zijn. Alle voorwaarden vindt u op www.belastingdienst.nl. Voldoet u aan de voorwaarden? Vraag de toeslag dan aan via www.belastingdienst.nl.

Regelingen inkomstenbelasting

Als u een inkomen heeft, omdat u werkt of een uitkering krijgt, dan zijn er kortingen mogelijk op uw belasting. Dit zijn onder andere 'heffingskortingen' en de 'regeling aftrek specifieke zorgkosten'. Andere kortingen staan op www.belastingdienst.nl genoemd.

Heffingskortingen

Als u heffingskorting krijgt, betaalt u minder belastingen en premies. Welke heffingskortingen u krijgt, hangt af van uw situatie. Sommige krijgt u automatisch. Andere kortingen krijgt u via een eigen aanvraag. Dit kan via de voorlopige aanslag (dan krijgt u maandelijks een voorlopig bedrag). Of via de aangifte inkomstenbelasting die u in het nieuwe jaar over het afgelopen jaar doet. Alle voorwaarden en bedragen leest u op www.belastingdienst.nl.

Aftrek specifieke zorgkosten

Als u zorgkosten heeft, mag u bepaalde kosten aftrekken van de belasting. Dit zijn de specifieke zorgkosten. Denk aan kosten voor medicijnen of hulpmiddelen, zoals genees- en tandheelkundige hulp, medicijnen, hulpmiddelen, een dieet, reiskosten ziekenbezoek enzovoorts. U moet aan bepaalde voorwaarden voldoen om zorgkosten te mogen aftrekken. U mag soms ook kosten aftrekken die u voor anderen maakt. Een aantal tegemoetkomingen hoeft u niet van het aftrekbare bedrag af te halen. Alle voorwaarden en een overzicht van alle zorgkosten vindt u op www.belastingdienst.nl.

Kindgebonden budget

Heeft u kinderen? U kunt misschien kindgebonden budget krijgen. Dit is een bijdrage in de kosten voor uw kinderen tot 18 jaar. Die krijgt u naast de kinderbijslag en wordt meestal automatisch toegekend. Hoe hoog de toeslag is, hangt af van uw inkomen, hoeveel kinderen u heeft en hun leeftijd. Is uw vermogen te hoog? Dan krijgt u geen kindgebonden budget.

Lees op www.belastingdienst.nl wat de voorwaarden zijn. Heeft u recht op kindgebonden budget en krijgt u geen andere toeslag? Maak dan een proefberekening en vraag daarna direct het kindgebonden budget aan bij de Belastingdienst. Alleen de ouder die de kinderbijslag krijgt, kan dit doen.

Kinderopvangtoeslag

Gaan uw kinderen naar de kinderopvang? U kunt misschien kinderopvangtoeslag krijgen. Dit is een bijdrage in de kosten van kinderopvang. Hoeveel u precies krijgt, hangt af van uw inkomen, hoeveel kinderen u heeft en wat voor soort opvang u kiest.

Er is ook een maximum uurtarief voor de opvang. Lees de voorwaarden en vraag de kinderopvangtoeslag aan via www.belastingdienst.nl.

Sociale Verzekeringsbank (SVB)

De Sociale Verzekeringsbank (SVB) betaalt de AOW, de ANW, de kinderbijslag, de PGB's en een aantal andere regelingen.

Algemene Ouderdomswet (AOW)

Iedereen die in Nederland woont, heeft vanaf de eerste maand waarin hij/zij de AOW-leeftijd bereikt, recht op een AOW-pensioen. De Sociale Verzekeringsbank (SVB) keert het AOW-pensioen uit. Het AOW-pensioen moet door de betrokkenen zelf worden aangevraagd. Daarvoor wordt een aanvraagformulier ingevuld en verstuurd naar het eigen districtskantoor van de Sociale Verzekeringsbank.

De SVB stuurt automatisch een aanvraagformulier aan de mensen die de AOW-leeftijd bereiken. Als u als gevolg van onverzekerde jaren minder AOW krijgt, bijvoorbeeld doordat u in het buitenland hebt gewoond of pas later in Nederland bent komen wonen, krijgt u van de SVB automatisch een aanvullende bijstandsuitkering.

Algemene Nabestaandenwet (ANW)

De Algemene Nabestaandenwet is een volksverzekering voor iedere inwoner tot de AOW-leeftijd en biedt bepaalde groepen nabestaanden bescherming tegen de financiële gevolgen van het overlijden van echtgeno(ot)te/partner of de ouder of verzorger.

Het gaat dan om de echtgeno(ot)te/partner die:

- een ongehuwd kind, jonger dan 18 jaar heeft dat tot het huishouden behoort, óf
- arbeidsongeschikt is, óf
- geboren is vóór 1 januari 1950.

Wanneer de toekenningsgrond wegvalt bestaat geen recht meer op ANW. Ook als iemand hertrouwt of ongehuwd gaat samenwonen, stopt de uitkering. Als de AOW-leeftijd wordt bereikt dan wordt de uitkering in ieder geval beëindigd. De hoogte van de nabestaandenuitkering is afhankelijk van de leefsituatie en het inkomen van de nabestaande.

Kinderbijslag

Met de kinderbijslag betaalt de overheid mee aan de kosten die horen bij de opvoeding van een kind. Woont of werkt u in Nederland en heeft u kinderen jonger dan 18 jaar? Dan krijgt u waarschijnlijk kinderbijslag. U krijgt de kinderbijslag van de SVB.

Voor wie krijgt u kinderbijslag?

- > uw eigen kinderen
- > geadopteerde kinderen
- > pleegkinderen
- > stiefkinderen
- > kinderen die u opvoedt en verzorgt
alsof het uw eigen kinderen zijn

Wanneer krijg ik kinderbijslag?

U krijgt de kinderbijslag per kwartaal. De eerste keer dat u kinderbijslag krijgt, is in het kwartaal ná de geboortedatum van uw kind. Dat is in januari, april, juli of oktober. De SVB betaalt de kinderbijslag aan het einde van het kwartaal.

Persoonsgebonden budget (PGB)

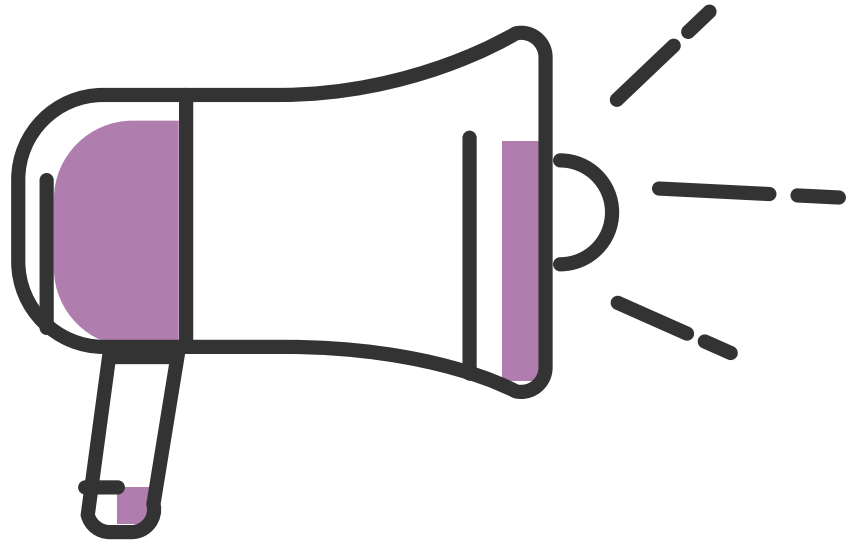
Een persoonsgebonden budget is geld (een budget) waarmee u zelf ondersteuning en begeleiding regelt en betaalt. Dit kan zijn voor jeugdzorg of zorg voor uzelf. Via het gebiedsteam kan beoordeeld worden of u hiervoor in aanmerking komt.

Meer informatie over kinderbijslag of PGB vindt u op www.svb.nl of via telefoonnummer (050) 316 9020.

Geldt dat voor mij?

Wilt u weten op welke regelingen en toeslagen u recht heeft? Ga naar de website www.datgeldtvoormij.nl/tytsjerksteradiel

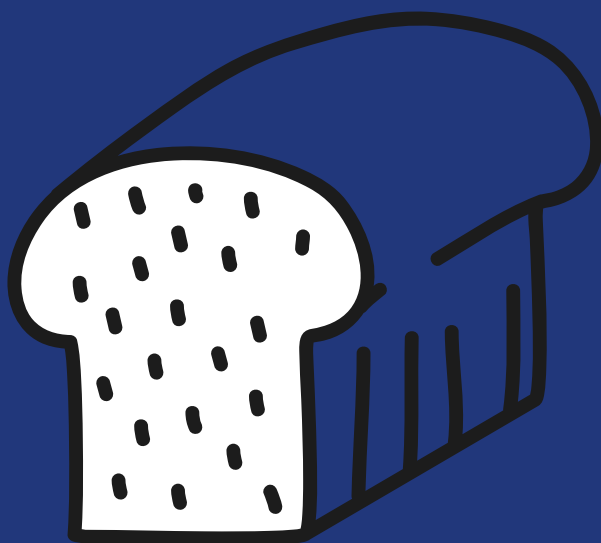

Hoofdstuk 4

Het vierde hoofdstuk gaat over de voorzieningen die er in de gemeente zijn. Bijvoorbeeld de Voedselbank, Humanitas of de vrijwilligerscentrale.

VOORZIENINGEN IN DE GEMEENTE

Gemeentelijke voorzieningen

Gebiedsteam Tytsjerksteradiel

Heeft u bijvoorbeeld vragen over hulp in de huishouding, omgaan met een beperking, eenzaamheid, dagbesteding of over ondersteuning van uw inkomen? Dan kunt u bij het gebiedsteam terecht. Het gebiedsteam biedt hulp of ondersteuning op het gebied van zorg, welzijn, wonen en werk.

Een sociaal werker komt dan bij u thuis om uw hulpvraag te bespreken. Samen wordt er gezocht naar een oplossing die past bij uw situatie. De sociaal werker van het gebiedsteam kan u ook in contact brengen met specialistische professionals. Het gebiedsteam werkt onafhankelijk; dat wil zeggen dat zij uw belang en hulpvraag centraal stellen.

Wilt u contact opnemen met het gebiedsteam dan kan dat via telefoonnummer (0511) 460 767.

Amargi

Vindt u het moeilijk om de rekeningen op tijd te betalen? Heeft u nu nog geen financiële problemen maar bent u wel bang dat dit zal komen? Blijf hier niet mee rondlopen en vraag om hulp bij Amargi. Neem contact op met amargi@kearn.nl.

Extra hulp nodig?

Voor alle regelingen in deze gids geldt: Als u het moeilijk vindt om iets aan te vragen en u heeft niemand die u even kan helpen, dan kunt u het gebiedsteam inschakelen. U kunt ook het Formulierenloket om hulp vragen.

Geldt dat voor mij?

Wilt u weten op welke regelingen en toeslagen u recht heeft? Ga naar de website www.datgeldtvoormij.nl/tytsjerksteradiel

Maatschappelijke voorzieningen

Voedselbank

Als u niet genoeg geld heeft om eten te kopen, dan kunt u terecht bij de Voedselbank Tytsjerksteradiel in Burgum. De Voedselbank wordt door heel veel winkels en bedrijven geholpen.

Om gebruik te kunnen maken van de Voedselbank moet u contact opnemen met de Voedselbank in Tytsjerksteradiel. Door deze instantie wordt uw financiële situatie bij u thuis in een persoonlijk gesprek beoordeeld. Hierdoor kan in alle rust uw situatie worden besproken. Mocht tijdens dat gesprek blijken dat meer hulp of advisering nodig is, dan geven zij dat door aan het gebiedsteam.

Voldoet u aan de voorwaarden? Dan kunt u een voedselpakket ophalen bij de Voedselbank: Elingsloane 23a, 9251 MN Burgum.

Meer informatie vindt u op www.voedselbankt-diel.nl

Humanitas-afdeling Noordoost Friesland

De vrijwilligers van Humanitas helpen mensen die tijdelijk in de problemen zitten. Zij helpen deze mensen om de regie over hun leven (weer) op te pakken. Bijvoorbeeld als u uw administratie niet op orde heeft, als u eenzaam bent, als een dierbare is overleden of als u iets anders heeft meegemaakt wat u niet in de koude kleren is gaan zitten. Een vrijwilliger van Humanitas kan u dan steun bieden. Dit is altijd tijdelijk en gratis.

Home-Start

In elk gezin komen weleens spanningen voor. Bijvoorbeeld door ziekte, overbelasting, problemen met kinderen, partner, werk of geld. Vaak kunnen ouders dat prima zelf oplossen. Zo niet, dan is een luisterend oor of helpende hand heel fijn. Doe dan een beroep op Home-Start, bedoeld voor gezinnen met kinderen in de leeftijd van 0-14 jaar.

Humaa(N)tjes

Soms dreigen mensen vanwege een beperking in een isolement te raken. Gelukkig zijn er dan vrijwilligers van Humanitas. Ze willen hulp en gezelschap bieden, zodat het leven weer meer kleur krijgt en het verloren gegane zelfvertrouwen kan terugkomen.

Thuisadministratie

Een kundige vrijwilliger gaat u helpen om uw financiën en administratie op orde te brengen en te houden. Blijf niet rondtobben, als u door welke reden dan ook het overzicht bent kwijtgeraakt. Humanitas helpt u weer op weg.

Speciaal voor kinderen

Humanitas heeft ook vrijwilligers die het leuk vinden om uw kinderen voor te lezen. Bijvoorbeeld als u zelf moeite heeft met de Nederlandse taal. Dit is bedoeld voor kinderen tussen de 2 en 12 jaar en kan gewoon bij u thuis.

Ook zijn er de Humanitas Kindervakantieweken. Als u door omstandigheden niet op vakantie kunt met uw kinderen, dan kunnen zij er met Humanitas op uit. Tijdens de Kindervakantieweken kunnen ze sporten, spelletjes doen en zijn er creatieve activiteiten. De Kindervakantieweken zijn er voor kinderen tussen de 5 en 12 jaar.

Meer informatie vindt u op www.humanitas.nl. U kunt ook contact opnemen via e-mail info.noord@humanitas.nl.

KEaRN Vrijwilligerscentrale

Inwoners die graag met twee voeten in de samenleving staan, kunnen zich als vrijwilliger aanmelden bij KEaRN Vrijwilligerscentrale. Deze organisatie ondersteunt inwoners bij het zoeken naar een leuke vrijwilligersbaan. Daarnaast biedt de Vrijwilligerscentrale ook ondersteuning aan organisaties die vrijwilligers zoeken en/of met vrijwilligers werken.

Meer informatie vindt u op www.vrijwilligerscentrale-burgum.nl of via welzijnsorganisatie KEaRN telefoonnummer (0511) 46 78 08.

Formulierenloket

Voor hulp en advies bij het aanvragen van alle regelingen in de sociale zekerheid kunt u terecht bij het Formulierenloket. Zij hebben elke dinsdagmiddag van 15.30 tot 17.30 uur een inloopspreekuur in de bibliotheek van Burgum.

Meer informatie is te vinden op pagina 19 en ook op www.kearn.nl/vrijwillige-inzet-en-mantelzorg/papieren-brigade

Juridisch loket

Het juridisch loket is een onafhankelijke organisatie waar u terecht kunt voor gratis juridisch advies. Op de website www.juridischloket.nl worden veelgestelde vragen beantwoord. Ook vindt u hier voorbeeldbrieven die u kunt downloaden.

Heeft u een laag inkomen en weinig spaargeld? Dan kunt u ook voor persoonlijk advies terecht bij het juridisch loket. U kunt hen bellen op telefoonnummer 0800 – 8020 of langskomen in 1 van de vestigingen.

Het Juridisch Loket heeft een landelijk telefoonnummer voor persoonlijk advies: 0800 – 8020. Antwoorden op veelgestelde vragen vindt u op www.juridischloket.nl

Geldt dat voor mij?

Wilt u weten op welke regelingen en toeslagen u recht heeft? Ga naar de website www.datgeldtvoormij.nl/tytsjerksteradiel

Cliëntenraad Werk en Inkomen

De Cliëntenraad Werk en Inkomen behartigt de belangen van inwoners in Tytsjerksteradiel en geeft gevraagd en ongevraagd advies over zaken die het onderwerp Werk en Inkomen betreffen. De cliëntenraad heeft hiervoor een adviserende rol aan het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente.

De cliëntenraad is bereikbaar via hun website www.crwwbtdiel.nl

Rauwerda-Westra Fonds

Het Rauwerda-Westra Fonds is een studiebeurs speciaal bedoeld voor studenten uit de gemeente Tytsjerksteradiel of naaste omgeving. Heeft u financieel niet voldoende middelen om de studie van uw kind te kunnen betalen? Dan is deze studiebeurs misschien iets voor uw kind.

Op www.rauwerdawestrafonds.nl vindt u meer informatie over de voorwaarden en hoe u de toelage kunt aanvragen.

Raadhuisplein 7
9251 GH Burgum

www.t-diel.nl
gemeente@t-diel.nl

WhatsApp

Heeft u een vraag? Dan kunt u ook een WhatsApp sturen naar 06 38 85 39 79. Het is niet mogelijk om naar dit nummer te bellen of een sms te sturen.

